

ESCOLLIR ELS ESTUDIS UNIVERSITARIS

JOAQUIM SOLÉ I VILANOVA

A la primavera, molts dels estudiants de 2n de batxillerat, curs previ a l'entrada a la universitat, s'ho passen malament. I no és un problema d'al·lèrgies sinó d'estudis: acaben de fer el *Treball de recerca* que els fa suar tinta, preparen els exàmens finals el maig i la selectivitat el juny i, el més fort, han d'escollir els estudis universitaris de l'any següent.

Per a alguns estudiants, avui dia, triar els estudis és un veritable sofriment, un calvari. De fet, ja els és un patiment haver de triar entre dues coses qualssevol. No hi estan acostumats. Molts ho han tingut tot fins ara, perquè els pares (i no parlem dels avis!) els ho han donat tot i els han sobreprotegit. I els seus "pobres" fills no han tingut encara ni la necessitat ni l'oportunitat d'haver d'escollir.

Triant s'aprèn a renunciar a la cosa no elegida, i a adonar-se que no es pot tenir tot. Triar té un cost. Triar els estudis és un exercici nou i molt important per al futur. Per això els adolescents s'ho passen molt malament. Però cal que ho passin.

Hi ha estudiants que per Nadal ja tenen decidit què estudiaran a la universitat. Però tenir-ho decidit no sempre vol dir tenir-ho ben resolt. Alguns ho tenen clar i ben raonat. Sovint són joves que "han voltat món", a casa els han

fet suar les coses i han hagut de triar des de petits. Són espavilats i saben de veritat el que volen. D'altres s'han aferrat a una idea infantil o romàntica de fa anys i ara els és més còmode no replantejar-se el tema, no fos cas que els pares els cosissin a preguntes. El 90% d'aquests joves després s'estrellen. Alguns també se senten pressionats a fer estudis relacionats amb l'ofici o negocis dels pares o a estudiar allò que en el fons al pare o la mare li hauria agradat estudiar.

Un altre grup tria uns estudis perquè els pares i amics els deixin tranquils. No saben per què els han triat, però ara ja ningú no els atabala. Un quart grup de nois i noies "saben" el que no volen, sovint carregats de prejudicis perquè no hi han aprofundit gens, i trien el que els queda d'una llarga llista de carreres. Bé, de fet no trien, descarten. Aquests no escullen en positiu i sovint fan uns estudis sense estar motivats per a fer-los. Finalment massa nois i noies trien fer *Economia* o *Empresa* perquè després "és més fàcil trobar una feina en una empresa". Tampoc no trien en positiu o per interès en el tema. Cal afegir, encara, que hi ha una pressió mediàtica (carreres de moda) i una pressió del sector (universitats que necessiten captar clients) que no els ajuda gens.

Per escollir una carrera recomanaríem als joves fer-se, amb temps i repetides vegades, tres preguntes sobre cada llicencia-

tura o diplomatura que troben atractiva:

1. M'agraden les assignatures de la carrera? Per respondre-la cal espavilar-se a conèixer una mica el contingut de les assignatures. No totes han de agradar, però sí una part de les bàsiques o principals.

2. Tinc capacitat per superar aquestes assignatures? No s'ha de fer veterinària, per molt que t'agradin els gossets, si es treuen males notes en matemàtiques. No s'ha d'estudiar arquitectura si no se sap dibuixar ni es té el sentit de la perspectiva.

3. M'identifico o m'atrauen els oficis o feines que fan els llicenciats o diplomats en aquests estudis? Cal tenir en compte que alguns estudis permeten diferents perfils professionals. Per exemple, hi ha llicenciats en Economia que treballen en una empresa, altres són petits empresaris, altres treballen en un banc o caixa, i altres fan gestió pública. Una opció és sempre dedicar-se a l'ensenyament però aquesta possibilitat s'hauria d'excloure d'entrada, tret que hi hagi una veritable vocació per ensenyar o transmetre coneixements.

Encara fariem més recomanacions a pares, fills i professors. Però voldríem descarregar els professors de tantes responsabilitats, ja que avui dia molts pares es treuen responsabilitats de sobre i, en lloc de passar-ne algunes als fills i quedar-se'n la resta, les passen totes als mestres i professors. Dit això, recomanaríem també el següent:

1. Plantejar-se, abans que res,

si hi ha realment ganes de fer estudis universitaris o si l'estudiant preferiria fer un cicle formatiu de grau superior. Socialment aquests estudis no tenen sempre el prestigi que haurien de tenir, però aquest anirà en augment i el mercat requereix bons tècnics. També hi ha estudiants a qui els aniria bé fer una pausa d'un any en els estudis, i posar-se a treballar una temporada.

2. Estudiar una cosa que agradi i, si pot ser, que faci exercitar intel·lectualment el cervell. La vida dóna moltes voltes i hom no sap què acabarà fent. Al segle XXI cal ja reciclar-se constantment. Per això el més important és fer uns estudis universitaris de gust, i de profit per a les neurones.

3. Escollir els estudis amb temps. L'estiu posterior al primer any de batxillerat fins a Nadal és el millor moment. Cal pensar-hi, parlar-ne amb la família i amics. Cal consultar alumnes de tercer o quart curs i joves que porten 3 o 4 anys treballant en el camp que es vol estudiar. (Un truc és potser agafar un full en blanc, i tancar-se a escriure els pros i contres de cada carrera amb un, dos o tres asteriscs segons la importància de cada punt i comentar-ho amb algun amic o familiar de confiança. Després deixar-ho reposar, i al cap d'unes quantes setmanes repassar-ho de nou).

4. Els pares han de col·laborar amb el fill o la filla, però no atabalar-lo. Cal que ells ho comentin amb els professors. No va

malament apropar-se a un centre d'orientació psicològica. Cal facilitar contactes amb estudiants universitaris i amb llicenciats amb uns anys de treball. Cal que els pares s'informin i assisteixin a xerrades que propicien el debat entre pares i fills. Tot això s'ha de fer amb temps.

Ah!, i si es trien bonament uns estudis i, només començar, el noi o noia s'adona que s'ha equivocat, no passa res. Cal començar de nou sense cap sensació de fracàs. Cal fer una nova selecció més treballada. Cal també "aprofitar" bé l'any "perdut" acabant el curs encara que no agradi o treballant temporalment en una feina exigent que potser faci reflexionar el jove. Serà aquest un any de maduració positiva que, si es fa bé, no s'haurà perdut. Ajudarà el noi o noia a rectificar, a assumir l'error sense traumes, a triar de nou i millor i a motivar-lo per a un nou projecte d'estudis. Caldrà fer allò que potser no es va fer, sense presses, durant el batxillerat.

